

Studiju programmas raksturojums

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma
„SOCIĀLAIS DARBS AR ĢIMENĒM UN BĒRNIEM” (kods 47 762);

2015./2016.
akadēmiskais gads

1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma „SOCIĀLAIS DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM” (kods 47762);

Iegūstamais grāds: Profesionālā maģistra grāds sociālajā darbā/sociālais darbinieks

Piešķiramā kvalifikācija: 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija „Sociālais darbinieks”

Mērķis: sagatavot sociālā darba maģistrus ar augstu personisko un profesionālo kompetenci, kas spēs strādāt starpkultūru vidē ar ģimenēm, bērniem un jauniešiem; veikt pētījumus, analizējot bērnu un jauniešu sociālās problēmas; organizēt sociālo darbu un pakalpojumu sniegšanu, rast efektīvākos risinājumus sociālām problēmām; novērtēt profesionālo darbību un nodrošināt profesionālās darbības pilnveidošanu.

Uzdevumi:

1. Padziļināt izpratni par tendencēm profesionālajā sociālajā darbā ar ģimenēm, bērniem un jauniešiem Eiropā un pasaulē, veicināt jaunāko sasniegumu apguvi nozarē.
2. Attīstīt un pilnveidot zinātniski pētnieciskās un profesionālās prasmes.
3. Veicināt pedagoģisko prasmju apguvi.
4. Pilnveidot profesionālās zināšanas un prasmes, padziļināti studējot sociālo darbu ar ģimeni, bērniem un jauniešiem.

2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti.

Studiju programma atbilst maģistra grāda iegūšanai un profesionālajai kvalifikācijai, kā arī kvalifikāciju ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei, un profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

Lai nodrošinātu RSU esošās profesionālā maģistra studiju programmas „Sociālais darbs” (kods 46762) atbilstību MK noteikumiem Nr. 512, IZM ir apstiprinājusi sekojošas izmaiņas minētajā programmā: palielināts studiju programmas kopējo KP kredītpunktu apjomu no 60 KP (90 ECTS) uz 80 KP (120 ECTS) attiecībā uz tiem studējošajiem, kuri studiju programmā iestājas pēc akadēmiskā bakalaura grāda iegūšanas; ieviesta prakse 20 KP apjomā, attiecībā uz tiem studējošajiem, kuri studiju programmā iestājas pēc akadēmiskā bakalaura grāda iegūšanas profesionālās kvalifikācijas iegūšanai. (Studiju virziena „Sociālā labklājība” akreditācijas lapa Nr.360, parakstīta 29.09.2015.) Šīs izmaiņas ir attiecināmas uz studējošajiem, kuri uzsāka studijas 2015. Gadā, kā arī turpmāk.

Balstoties uz LR Sociālā darba speciālistu profesijas standarta prasībām, kā arī uz prakses, moderno pieeju un starptautiskās pieredzes sintēzi,

izstrādātā profesionālā maģistra (MA) studiju programma sociālajā darbā studējošie spēs:

- Pielietot zināšanas – integrēt teorētiskās zināšanas un praktiskā darba pieredzi darbā ar bērniem, jauniešiem un ģimenēm, t.sk. patvēruma meklētāju un bēgļu ģimenēm no krīžu skartajiem reģioniem, attīstīt un novērtēt savas profesionālās zināšanas un prasmes, izveidojot personīgo apmācības sistēmu un karjeras attīstību, analizēt un pielietot inovācijas profesionālajā darbībā;
- Veikt pētījumus – veikt atbilstošus kvantitatīvus un kvalitatīvus pētījumus, veikt bērnu un jauniešu problēmu kvalitatīvu analīzi un attīstīt sociālā darba zināšanas par bērnu un jauniešu dzīvi dažādu kultūru kontekstos;
- Attīstīt specifiskās prasmes – analizēt attiecības starp sociālo darbinieku un klientu (indivīdu, ģimeni, grupu, kopienu), veikt intervenci netipiskās situācijās, rast iespējas, piedāvāt neformālo izglītību bērniem un jauniešiem starptautiskā un multikulturālā vidē, t.sk. bēgļu ģimenēm – vecākiem un bērniem;
- Attīstīt sociālās prasmes – plānot, koordinēt un nodrošināt sociālos pakalpojumus, ņemot vērā sociālpolitiskās tendences un socializācijas kontekstu darbā ar dažādām bērnu un jauniešu grupām ar atšķirīgu etnisko izcelsmi, arī bēgļu ģimenēm.
- Attīstīt personiskās prasmes – plānot personīgo mācīšanās un karjeras pilnveidošanas procesu, iedzīvināt sociālā darba vērtības un mūžizglītības mācīšanos personīgajā un profesionālajā izaugsmē, paplašināt un novērtēt personiskās un profesionālās zināšanas un prasmes, pielietot inovācijas savā profesijā.

Apgūstot Sociālā darba maģistra studiju programmu, tiek nodrošināts 5. kvalifikācijas līmenis sociālā darbinieka profesijā

Studiju programma atbilst maģistra grāda iegūšanai un profesionālajai kvalifikācijai, kā arī kvalifikāciju ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei, un profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

3. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu). Ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude. Norādīt RSU mājas lapas saiti uz pieejamo informāciju.

Uzņemšanas prasības , uzsākot studiju programmu: profesionālā bakalaura grāds sociālajā darbā; sociālajā pedagoģijā vai pedagoģijā; sociālajā humanitārajās zinātnēs; vadībzinībās; sociāli karitatīvajā darbā; māszinībās; sabiedrības veselībā; rehabilitācijas specialitātēs: fizioterapijā, ergoterapijā, logopēdijā, vai ārsta grāds. Skat. RSU uzņemšanas noteikumi <http://www.rsu.lv/studiju-iespejas/uznemsana>; <http://www.rsu.lv/eng/international-students/degree-programmes/post-graduate/social-work-with-children-and-youth>

4. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu). 2014./2015. māc.g. tika pirmo reizi uzsākta studiju programma “Sociālais darbs ar bērniem un jauniešiem”.

Tabula Nr.1. Studiju programmas saturs 1.kursam

Studiju kursa nosaukums	Obligāts/izvēles kurss	KP
Sociālā darba teorētiskie modeļi	Obligāts	4

Pētījumu metodoloģija sociālajā darbā	Obligāts	4
Profesionālā attīstība un supervīzija sociālajā darbā	Obligāts	4
Interaktīvās metodes darbā ar bērniem un jauniešiem	Obligāts	4
Maģistra darbs	Obligāts	8
Salīdzinošā Eiropas sociālā politika	Obligāts	4
Zinātniskās pētniecības prakse	Obligāts	4

Studiju kursa nosaukums	Obligāts/izvēles kurss	KP
Uzvedības biopsihosociālie aspekti	Izvēles	4
Bērnu un jauniešu karjeras konsultēšana	Izvēles	4
Starpkultūru mediācija	Izvēles	4
Sociālais darbs ar ģimeni	Izvēles	4

Studiju programmas saturs 2.kursam

Studiju kursa nosaukums	Obligāts/izvēles kurss	KP
Starpkultūru sadarbība jauniešiem	Obligāts	6
Atšķirīgu jauniešu grupu sociālkulturālā iekļaušana	Obligāts	6
Maģistra darbs	Obligāts	12
Valsts pārbaudījums	Obligāts	32
*Prakse sociālajā darbā (Attiecībā uz studējošajiem, kuriem nav kvalifikācija " Sociālais darbinieks)	Obligāts	20

Plānots, ka maģistranti, kuri apgūs maģistra studiju programmu pēc akadēmiskā bakalaura grāda iegūšanas un kuri pretendē iegūt sociālā darbinieka kvalifikāciju profesionālā mācību prakse 20 KP. *Mācību prakses mērķis* ir nodrošināt sociālajam darbiniekam nepieciešamo prasmju apguvi to pielietošanai profesionālā kvalitātē – sociālajā darbā sociālo pakalpojumu sistēmas un veselībdrošības vides specifiskajos apstākļos.

Prakse ir relatīvi patstāvīgs modulis 20 KP/30 ECTS apjomā, kurš tiek īstenots viena semestra laikā. Prakses plānojumā un organizēšanā tiek ievērota pakāpenība un saskaņotība ar nepieciešamo prasmju apguvi atbilstoši sociālā darbinieka profesijas standartam.

1) Studiju programmas praktiskā īstenošana:

a. *izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).*

Izglītība programmā balstās uz humānistisko, kognitīvo un konstruktīvo nodrošinājumu, veicinot individuālās mācīšanās prasmes. Maģistra studijās dažādu mācību metožu pielietošanas mērķis ir maksimāli veicināt izziņas prasmju, abstraktās domāšanas un analītiskās domāšanas prasmes, kā arī profesionālajā praksē pielietojamo zināšanu un prasmju apguvi. Svarīga loma studiju programmas apgūvē ir problēmorientētai pieejai un sistēmpieejai, kas atbilst sociālā darba profesijas raksturam.

Studijas ietver studējošo kontaktnodarbības un patstāvīgā darba daļu. Kontaktnodarbībās auditorijā tiek pielietotas dažādas mācību formas un metodes: lekcijas un semināri, grupu darbs, diskusijas, lomu spēles, kooperatīvā mācīšanās, zinātniskās literatūras analīze, analītiskā saruna, mācību pētījums u.c.

Patstāvīgā darba daļā ietvertas *online* atbalsta metodes, savstarpējā mācīšanās, pašrefleksija, supervīzija, konsultācijas, zinātniskās literatūras analīze, vizualizācija, dienasgrāmata, novērošana u.c.

Uzskatāmību teorētisko un praktisko zināšanu apgūvē nodrošina moderno tehnisko līdzekļu izmantošana. Praktiskajās nodarbībās ievērojama loma ir praktikumiem, kuri balstās uz sociālajā darbā tipisku un reālai dzīvei pietuvinātu situāciju un notikumu analīzi un problēmu risinājumu modelēšanu, kā arī mācību ekskursijas.

Sociālā darba studijās sagaidāmie rezultāti – zināšanas, prasmes, kompetences – ir formulēti studiju programmas līmenī un atsevišķu studiju kursu ietvaros. Uzsākot studijas programmā, kā arī atsevišķu studiju kursu apguvi, studējošie tiek iepazīstināti ar sagaidāmajiem studiju rezultātiem, ar studējošo un mācītspēku atbildību to sasniegšanā. Ar studijām saistītas problēmrisināšanas prasmes (orientēšanās literatūrā, informācijas kritiska vērtēšana, datu bāzu lietošana, teorētisko atziņu ilustrēšana ar praktiskiem piemēriem u.c.) tiek attīstītas patstāvīgo studiju darbu sagatavošanā.

Studējošo zināšanu un prasmju apguve tiek novērtēta pēc Latvijas Republikā pieņemtās 10 ballu skalas. Novērtēšanā tiek pielietota kumulatīvā vērtēšanas sistēma, kas nodrošina studiju priekšmetu apguves sistemātiskumu un objektivitāti zināšanu novērtēšanā. RSU studentu zināšanu, iemaņu un prasmju vērtēšanas sistēmu veido: sociālā darba studiju programmas kredītpunktu apguves noteikumi; prasības studiju priekšmeta ietvaros; prasības prakses uzdevumu realizācijā; prasības pētnieciskā darba izstrādāšanā un aizstāvēšanā. Augstskolas studentu zināšanu, prasmju un iemaņu novērtēšanas sistēma balstās uz Noteikumiem par II līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu un universitātes Senātā apstiprināto [Rīgas Stradiņa universitātes Studiju reglamentu I](#). (Sk. [Studiju reglaments](#)). Tajā ir ietverti nosacījumi, kas attiecas uz zināšanu un prasmju vērtēšanas sistēmu, studiju organizāciju semestrī, eksāmenu un teorētisko ieskaišu organizēšanu un kārtošānu, kursa darbu, pētniecisko projektu, un *maģistra* darbu aizstāvēšanu, kā arī par to atkārtotu kārtošānu vai aizstāvēšanu, apelācijas iesniegšanu un izskatīšanu.

Vērtēšanā tiek pielietotas dažādas pārbaudes formas. Atkarībā no studiju priekšmeta specifikas tie ir kontroldarbi, referāti, kolokviji, testi, patstāvīgo darbu prezentācijas un praktikumi, grupu darba novērtējumi un individuālā darba novērtējums, ieskaite, analītiskās sarunas, eksāmeni, un maģistra darba aizstāvēšana.

Eksāmenu un ieskaišu rezultāti tiek analizēti 2 reizes gadā pēc pārbaudījumu sesijas ziemā un pavasarī. Studiju rezultātu analīze ļauj savlaicīgi atklāt nepilnības vai trūkumus mācīšanās un zināšanu apguves procesā. Ar studiju rezultātiem un nepieciešamajām korekcijām studiju darba organizēšanā tiek iepazīstināti studiju programmā iesaistītie mācītspēki, un šie rezultāti tiek apspriesti katedras sēdēs, kā arī tiek veidotas

kopīgas tikšanās online ar mācībspēkiem no *Mykolas Romeris University*.

- b. **zinātniskās pētniecības (radošās darbības) īstenošana studiju programmas ietvaros, tai skaitā pētniecības institucionālā organizācija, studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā (radošā) darbība, studējošo iesaistīšana pētniecības (radošajos) projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā.**

Sociālā darba maģistra studiju programmā iesaistīto docētāju zinātniski pētnieciskais darbs atbilst RSU zinātniskās pētniecības stratēģiskajai prioritātei **Globalizācijas sociālās, ekonomiskās, tiesiskās un medicīniskās problēmas.** (Sk. <http://www.rsu.lv/petnieciba>)

Atbilstoši studiju programmas specifikai un attīstības interesēm, RSU Sociālā darba katedras zinātniskās pētniecības joma ir *sociālā politika, labklājība un sociālais darbs*.

Zinātniski pētnieciskais darbs ir vērsts vairākos tematiskos virzienos:

- 2) Sociālā politika, sociālo pakalpojumu attīstīšana un kvalitātes vadība;
- 3) Sociālā darbinieka profesijas attīstības jautājumi: izglītības, pētniecības un prakses mijiedarbība;
- 4) Sociālais darbs ar dažādām sociālā darba mērķa grupām;
- 5) Sociālais darbs ar ģimeni;
- 6) Sociālais darbs ārstniecības vidē;
- 7) Sociālā darba pētniecības metodoloģiskās problēmas.

Pamatdarbā strādājošie Labklājības un sociālā darba katedras mācībspēki, kuri ir iesaistīti Maģistra studiju programmas īstenošanā, ir iesaistīti arī vairākos starptautiskos projektos:

- *Starptautiskas sadarbības Projekts ESF – OPVK 2.3 “Development and support of the multidisciplinary research team at the University of Hradec Králové concerned with contemporary family (Apstiprināts 01.06.2012 – 0.1.06. 2015.).*
Katedras docētāji ir iesaistīti salīdzinošā pētījumā tematiskajā grupā: "Lifestyle of the modern family" (metodoloģijas izstrādāšana un pētījuma veikšana).
- *LZP „Social Innovations Promoting Active and Healthy Ageing” (INNOVAGE (līguma Nr. 306058), - sociālās inovācijas, kuras veicina aktīvu un veselīgu novecošanos.*
- *Valsts pētījuma programmas EKOSOC-LV Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” 2.1. Projekts Nr. 5.2.Sociālo un politisko transformāciju trajektorijas Latvijā pēckrīzes periodā. (L. Vilka, M. Smirnova, I. Razgale, A. Stankevičs)*

Labklājības un sociālā darba katedra plāno un paredz, ka studenti savus zinātniski pētniecisko darbus veiks, vadoties no pasaules aktualitātēm sociālā darba jomā darbā ar bērniem un jauniešiem, kā arī, ņemot vērā darba devēju intereses un prioritātes (LR Labklājības

ministrijas, pašvaldību, profesionālo asociāciju, NVO) sociālās labklājības jomā valstī.

Katedras mācībspēku zinātniskās pētniecības rezultāti tiek publiskoti vietējās un starptautiskās zinātniskās un praktiskās konferencēs, katedras akadēmiskajos lasījumos un speciālistu tālākizglītības un profesionālās kvalifikācijas pilnveides dažāda veida pasākumos. Starptautiskās sadarbības veicināšanai zinātniskajā pētniecībā RSU Sociālā darba katedra ir iedibinājusi regulāru starptautisko konferenci „Sabiedrība. Veselība. Labklājība”, 6. konference notiks 2016. gada novembrī.

Mācībspēku iesaistīšanās starptautiskos projektos pozitīvi ietekmē studiju procesu, kā arī studējošo zinātniski pētnieciskās aktivitātes. Paredzēts, ka maģistrantu pētījumu rezultāti tiks atspoguļoti dažādos ar sociālo darbu aktuālos izdevumos:

RSU ikgadējā Zinātniskajās konferencē;
starptautiskajā konferencē „Sabiedrība. Veselība. Labklājība”;
zinātniskas publikācijas kopautorībā ar docētājiem – darbu zinātniskajiem vadītājiem ;
pētījumu rezultātu prezentācijas Sociālā darba katedras akadēmiskajos lasījumos;
pētījumu rezultātu prezentācijas semināros un dažāda veida izglītojošās aktivitātēs profesionāļiem.

Publikācijas

- M. Lotko, L. Leikuma, M. Gopalswamy Battle. Comparative analysis of outreach work with street children in Latvia. SHS Web of Conferences Proceedings, Volume 30., 2016.
- A. Stankevičs. Higher education as one of factors that influence regional performance. SHS Web of Conferences Proceedings, Volume 30., 2016.
- Marika Smirnova /Lotko/, Leona Stašova, Lolita Vilka. Family contact points in everyday life: comparative analysis between Latvia and Czech Republic. 08 Schriftenreihe KH Mainz. Families at risk international perspectives. Catholic University of applied Sciences EOS-Verlag St. Ottilien, 2016. lpp. 83. -95.
- Sagatavots un laists klajā Starptautiskās starpdisciplīnu konferences “ Society. Health. Welfare.” rakstu krājums

Starptautiskas konferences

Studiju virzienā iesaistītie mācībspēki ir regulārās starptautiskās konferences “Sabiedrība. Veselība. Labklājība” iniciatori un organizatori.

- ✓ 5th **International interdisciplinary scientific conference SOCIETY HEALTH WELFARE: Family Well-Being and Human Capital Improvement in Changing Society: Strategy and Practice 26th – 28th November 2014.** Website: <http://www.rsu.lv/eng/science-and-research/society-health-welfare-2014-conference>
- ✓ Dalība Eiropas sociālā darba skolu asociācijas konferencē / 29.06. - 02.07.2015. Itālija, Millāna/ Prezentācija: *Change of focus in Social Work Education: Experience of Latvia and Lithuania.* (Lolita Vilka / Rīga Stradiņš University, Latvia/ Irene Zemaitayte, Alina Petrauskiene / Mykolas Romeris University, Lithuania/.
- ✓ Dalība Eiropas sociālā darba skolu asociācijas konferencē / 29.06. - 02.07.2015. Itālija, Millāna/ Prezentācija: Features of Social

Work Education in Two Transition Countries – Croatia and Latvia – Commonalities and Differences (*Nino Žganec / University of Zagreb, Marika Smirnova / Rīga Stradiņš University.*

Skat. <http://www.eassw.org/userfiles/file/ppt-milan.pdf> ; http://www.eassw.org/userfiles/file/EASSW%20BOOK_final.pdf

5. Studiju programmas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze:

Iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas

Stiprās puses

- SD katedrā īstenotās studiju programmas atbilst RSU stratēģijai. Tas dod iespējas mērķtiecīgi izmantot RSU intelektuālos un materiālos resursus.
- Studiju programmas īstenošanā piedalās ne tikai katedras docētāji, bet ir iesaistīti mācībspēki, kas pārstāv valsts un pašvaldību lēmējinstiūcijas sociālās labklājības jomā, kā arī docētāji no *Mykolas Romeris University*, kas ir atzīti savas jomas profesionāļi. Tas sekmē studiju programmas satura saskaņošanu ar darba devēju interesēm starptautiskā līmenī, mērķtiecīgi saistīt akadēmiskos un zinātniski pētnieciskos uzdevumus ar praksi un attīstīt sadarbības perspektīvas akadēmiskā un profesionālā vidē starptautiskā līmenī.
- RSU sociālā darba ar bērniem un jauniešiem maģistra studiju programmas atpazīstamība Latvijā un pasaulē pieaug.
 - Pateicoties 2015. gada 12. jūnijā noslēgtajam trīspusējam līgumam starp RSU, LPS un Labklājības ministriju, realizējot punktu par studentu prakses iespējām, plānots noslēgt prakšu līgumus, kā arī dota iespēja studentiem mācību ekskursiju veidā apmeklēt valsts un pašvaldību iestādes, kuras risina sociālas ievirzes jautājumus darbā ar bērniem un jauniešiem.
- Sadarbība ar profesionālajām organizācijām (Klīnisko sociālo darbinieku asociācija, Sociālo darbinieku biedrība, LRPOA), Dalība

Vājās puses

- Maģistratūrā studējošie ir arī strādājošie sociālā darba nozarē, kā arī studenti no citām valstīm. Ne vienmēr maģistranti spēj pietiekami veiksmīgi savienot studijas ar darba pienākumiem, kā arī studenti izjūt atrautības sajūtu no kursa un mācībspēkiem, kad atrodas savā valstī.
- Grūtību dēļ savienot mācības ar darbu veicina akadēmisko atvaļinājumu ņemšanu.
- Studentiem grūtības segt mācību maksu no saviem personīgajiem līdzekļiem.
- Studiju izmaksas veido ne tikai mācību maksa, bet arī izdevumi, kas saistīti ar ceļošanu uz partneraugstskolu, uzturēšanos partneraugstskolas valstī (Lietuvā), lai apgūtu konkrētā semestra vielu.

<p>Sociālā darba speciālistu sadarbības padomē pie Labklājības ministrijas dod iespējas piedalīties sociālā darba nozares problemātikas aktualizēšanā un atbildēt uz nozares vajadzībām un aktualizēt studiju programmas saturu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sociālā darba studiju virziens RSU ir ieguvis lielāku atpazīstamību arī starp ES valstīm. RSU ir pārstāvēta European Association of Schools of Social Work. (EASSW). Ir labas iestrādes starptautiskas sadarbības efektīvai attīstīšanai un tiek strādāt pie iespējas pieaicināt viespasniedzējus. ➤ Ir izveidots starptautiskās sadarbības tīkls, lai nodrošinātu iespējas studējošajiem un mācībspēkiem izmantot ERASMUS mobilitātes programmu. ➤ Mācībspēki iesaistās starptautiskos studentu projektos, kur sociālā darba studentiem tiek dota iespēja piedalīties starptautiskās aktivitātēs. ➤ Studiju process dod iespēju studēt kultūru dažādības aspektus gan, gūstot pieredzi no starpvalstu studentiem, gan apmainoties ar kultūras pieredzēm sociālā darba jomā. ➤ Iespēja apgūt mācību vielu e-vidē. 	
<p><u>Iespējas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Labklājības un sociālā darba katedras mācībspēku publiskās aktivitātes - <i>sociālā darba labās pieredzes popularizēšanā un izglītības vērtības izskaidrošanā</i>, kā arī sadarbība ar devēju organizācijām (LPS Sociālo dienestu vadītāju apvienību, LM) veicinās ne tikai izpratni par sociālā darba izglītības nozīmīgumu, bet arī rast praktiskus risinājumus studiju sekmīgai savienošanu ar darbu un iespējām izmantot studējošo mobilitātes programmas maģistrantiem. ➤ Viespasniedzēju piesaistīšana studiju programmā no ārvalstu partneraugstskolām ir resurss, kas dod iespēju studējošajiem gūt priekšstatu par sociālo darbu ārvalstīs. 	<p><u>Draudi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Neskaidrība sociālā darba speciālistu izglītības finansēšanā par valsts budžeta līdzekļiem. ➤ Augstas studiju programmas izmaksas uz vienu studējošo. Potenciālie studenti var nebūt spējīgi segt studiju maksu, materiālo apsvērumu dēļ var samazināties interese par studiju programmu. ➤ Maģistrantiem vajadzētu būt par galveno resursu izglītības un prakses pēctecības nodrošināšanā, tā nodrošinot arī profesijas ilgtspēju. Sociālā darbinieka profesijas zemais prestižs Latvijā, kā arī stereotipi par atalgojumu, sociālā darba praktiķu

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Svarīgi attīstīt maģistrantos interesi par vietējiem un starptautiskiem labās prakses sasniegumiem sociālā darba nozarē darbā ar bērniem un jauniešiem un pieredzes apmaiņu (vietējā un starptautiskā mobilitāte). ➤ Piesaistīt studentus no dažādām valstīm, pozicionējot, ka studijas var efektīvi apvienot ar darbu, pat, ja studējošais nāk no citas valsts. ➤ Piesaistīt studentus, pārdalot valsts piešķirtās budžeta vietas starp sociālā darba studiju programmām. ➤ Studiju programma tiek realizēta angļu valodā, kas ļauj piesaistīt studentus no ārzemēm. 	<p>profesionālā pašvērtējuma pazemināšanās un profesionālā izdegšana pēdējo gadu laikā ir nopietns drauds ne tikai atsevišķas programmas pastāvēšanai, bet sociālo darbinieku profesijas attīstībai kopumā.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Darba pienākumi ir viens no galvenajiem šķēršļiem, kādēļ maģistrantiem ir grūtības izmantot ERASMUS studējošo mobilitātes programmu. ➤ Studējošiem rodas subjektīvas bailes par savām angļu valodas zināšanām, lai apgūtu studiju programmu.
--	---

6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem.

Sociālo darbinieku nepieciešamība valstī ir nopamatota stratēģiskā dokumentā „Pamatnostādnes profesionālā sociālā darba attīstībai 2013. – 2020.gadam”. (2013.gada 20.jūnijā pamatnostādņu projekts tika izsludināts valsts sekretāru sanāksmē, protokols Nr.24, 27.paragrāfs, VSS – 1030; 2013.gada 7.oktobrī pamatnostādņu projekts tika izsūtīts piecu dienu saskaņošanai pirms iesniegšanas Ministru kabinetā; 2013.gada 11.oktobrī saņemts Izglītības un zinātnes ministrijas atzinums, ka nav iebildumu projekta tālākai virzībai plānoto mērķu sasniegšanu attiecībā uz sociālā darba izglītības nodrošināšanu).

Šobrīd Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktais kritērijs par sociālā darba speciālistu skaitu sociālajos dienestos attiecībā pret iedzīvotāju skaitu pašvaldībā 2012.gadā ir izpildīts tikai par 58%, bet 2013.gadā – par 64%. Vienlaikus joprojām ne visi sociālajos dienestos strādājošie sociālā darba speciālisti ir ieguvuši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto kvalifikāciju, piemēram, 2012.gadā šādi speciālisti (ar neatbilstošu kvalifikāciju) bija 13%. Lai līdz 2020.gadam varētu nodrošināt normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi attiecībā uz kvalificētu sociālā darba speciālistu skaitu, kā arī, lai nodrošinātu ilgtspējīgu profesionāla sociālā darba attīstību, tad nepieciešams ik gadu pirmajā kursā uzņemt 205 studentus, t.sk., 150 pamata studijās, 50 maģistrantus un 5 doktorantus, kuriem arī turpmākajā studiju procesā (līdz attiecīgās kvalifikācijas vai grāda iegūšanai) nodrošināmas valsts budžeta studiju vietas. (Valsts sekretāres I. Jaunzemes parakstīta vēstule (10.09.2013. Nr.58) Augstākās izglītības padomei, Rīgas Stradiņa universitātei un citām izglītības iestādēm, kuras piedāvā izglītību sociālā darba nozarē.)

Valsts sekretāres I. Jaunzemes vēstulē (04.11.2014. Augstākās izglītības padomei un augstskolām atkārtoti ir apstiprināta nepieciešamība pēc sociālajiem darbiniekiem, kam ir svarīga loma sociālās politikas realizēšanā valstī.

2015. gada vasarā Labklājības un sociālā darba katedra veica aptauju pašvaldību Sociālajos dienestos, lai noskaidrotu, kāds ir

nodrošinājums ar sociālajiem darbiniekiem (ar 5.līmeņa kvalifikāciju), kāda ir speciālistu dinamika. Aptauja parāda, ka pašvaldībās netiek pildīts likumā noteiktais 1 sociālais darbinieks uz 1000 iedzīvotājiem. Ir tendence sociālos darbiniekus 'aizvietot' ar zemākas kvalifikācijas (4.līmeņa kvalifikācijas) sociālā darba speciālistiem (sociālās palīdzības organizatoriem, sociālajiem aprūpētājiem vai sociālajiem rehabilitētājiem).

7. Iepriekšējā akreditācijā (ja tāda ir bijusi) studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši).

8. Informācija par ārējiem sakariem:

9.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs.

Ārējā sadarbība ir viens no svarīgākajiem Sociālās labklājības studiju virziena stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumiem 2014.-2017.

2014./ 2015. mācību gadā Sociālās labklājības virziena attīstīšanā RSU izvirzīja stratēģisku uzdevumu „Ieviest mehānismu regulārai sadarbībai ar pašvaldību vadītājiem dažādu speciālistu izglītības nodrošināšanā”. Šī uzdevuma veikšanā tika īstenotas nozīmīgas aktivitātes: tiekoties ar pašvaldību izpilddirektoriem, lielākajām Latvijas pašvaldībām tika apspriests jautājums par sadarbības veidiem starp RSU un pašvaldībām sociālā darba jomā, tajā skaitā par sociālo darbinieku izglītošanu un pašvaldību atbalstu. Šajā periodā tika sagatavots Līgums starp RSU, LPS un LM. Līgums veicinās stabilāku sadarbību starp RSU Labklājības un sociālā darba katedru un pašvaldībām. Trīspusējo līgumu parakstīja š.g. 12.jūnijā, LM ministrs U. Augulis, RSU rektors prof. J. Gardovskis un LPS Priekšsēdis A. Jaunsleinis. Trīspušu līgums ir pamats, uz kā veidojas sadarbība ar galvenajiem darba devējiem sociālā darba jomā.

Rīgas Stradiņa universitāte, Labklājības un sociālā darba katedra ir **Eiropas sociālā darba skolu asociācijas** (*European Association of Schools of Social Work, (EASSW)*) biedre kopš 2011. gada. Asociācija apvieno vairāk nekā 300 dažādas skolas, universitātes un terciārās izglītības iestādes, kas iesaistītas sociālā darba izglītības nodrošināšanā. Šovasar Milānā, Itālijā no 29. jūnija līdz 2. jūlijam notika Asociācijas rīkotā konference “*Sociālā darba izglītība Eiropā: iepretim 2025*”. Konferencēs laikā notika arī Asociācijas izpildvaras vēlēšanas. Rīgas Stradiņa universitātes Labklājības un sociālā darba katedras lektore **Marika Smirnova** tika ievēlēta par Eiropas Sociālā darba skolu asociācijas izpildvaras komitejas locekli no Latvijas. (<http://www.eassw.org/executive-committee-members.html>). Šāda veida pārstāvniecība sekmēs ne tikai RSU sociālās labklājības studiju virziena attīstības iespējas, bet veicinās arī sociālā darba kā nozares attīstību valstī kopumā.

RSU Studiju virziens Sociālā labklājība ir pārstāvēts **Sociālā darba speciālistu sadarbības padomē**, kura ir izveidota pie Labklājības ministrijas, kā arī **Klīnisko Sociālo darbinieku asociācijā**.

Sadarbībā ar LPS un LM RSU Labklājības un sociālā darba katedra sagatavoja Latvijas sociālā darba izglītotāju, sociālo darbinieku un speciālistu 2. forumu “Zināšanu pārnese sociālā darba izglītībā: izglītības un prakses mijiedarbība”, t.sk., Forumu izdevumu “*Var pazīt pēc darbiem -2: zināšanu pārnese sociālā darba praksē.*”

Sociālās labklājības studiju virzienā iesaistītie mācībspēki dod savu ieguldījumu, vadot starptautiskas lekcijas sociālā un citu studiju programmu studentiem: M.Smironova “The Socioeconomic Perspective in Social Work” (Slovēnija, projekta “From farm to fork” ietvaros).

9.2. Augstskolas vai koledžas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju programmas īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu.

Starptautiskā sadarbība ir viena no RSU stratēģiskajām prioritātēm:

- Būtiski palielināt ārvalstu studējošo skaitu;
- Paplašināt starptautiska akadēmiskā personāla piesaisti;
- Veidot konsorciju ar Baltijas/ES universitātēm;
- Nodrošināt vismaz 10% RSU studējošo un akadēmiskā personāla starptautisku mobilitāti. Skat. <http://www.rsu.lv/par-rsu/strategija/darbibas-prioritates>

Sociālās labklājības studiju virziena īstenošanā RSU Labklājības un sociālā darba katedra ir izveidojusi sadarbības attiecības ar vairāku ES valstu augstskolām un universitātēm. Starptautiskā sadarbība tiek realizēta dažādās formās: kopīgi pētniecības projekti, studējošo un mācībspēku mobilitāte ERASMUS, sadarbība periodiskās konferencēs „Sabiedrība. Veselība. Labklājība” organizēšanā, kā arī sadarbība starptautiskā zinātniskā redkolēģijā konferencēs rakstu krājuma izdošanā.

Skat arī <http://www.rsu.lv/fakultates/svslf/katedras/labklajibas-un-sociala-darba-katedra>

Pārskata periodā ir sagatavots sadarbības projekts ar Maincas Katoļu universitāti (Vācija, sadarbības līgums starp RSU no 05.2014) par viena mācībspēka un 3 maģistrantu piedalīšanos Starptautiskā studiju nedēļā 2015. gada decembrī: „Integrated Intervention Concepts for Families with Complex Problem Areas”.

9.3. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji.

Studējošo skaits (Mg)	Valsts	Augstskola	Programma
2	No Lietuvas uz RSU	Mykolas Romeris universitāte	ERASMUS

9.4. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām.

Studiju programma “Social work with children and youth” ir sadarbībā ar Mykolas Romeris universitāti (Lietuva). Šīs programmas ietvaros ir piekļuve arī Mykolas Romeris universitāte resursiem.

9.5. Studiju programmas vai institūcijas starptautiskie sertifikāti, akreditācijas u. tml.

nav

9. Studiju programmas atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti.

Sociālo darbinieku pieprasījums darba tirgū ir nopamatots ex-Ante pētījumā (MK VK 2011/27 ESF) „Sākotnējās ietekmes novērtējums par iecerētajām strukturālajām reformām profesionāla sociālā darba politikas jomā”, uz kura pamata ir izstrādātas „Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”.

10. Studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.

Studiju programmu izstrādāšanā, pilnveidošanā un attīstīšanā atbilstoši sociālā darba nozares specifikai, tiek ievēroti Starptautiskās Sociālo Darbinieku Federācijas (IFSW) Globālie standarti sociālā darba izglītībā un praksē un Starptautiskās Klīnisko sociālo darbinieku asociācijas izstrādātie pamatprincipi klīnisko sociālo darbinieku specialitātē.

Studiju virziena attīstībā perspektīvā nozīmīga loma ir un tuvākā perspektīvā būs starptautiskā dokumenta Globālās dienaskārtības (*Global Agenda for Social Work and Social Development, 2012.*) pamatnostādnēm sociālo darbinieku izglītībā un praksē, kā arī EASSW Milānas konferences vadlīnijas.

Sociālās labklājības studiju virziena attīstības stratēģija un prioritātes tiek definētas saskaņā vidēja termiņa plānošanas dokumentu „Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”.

Studiju programmas vadītājs: _____/I.Trapenciere/
Paraksts, atšifrējums

Datums: _____